

РЕЦЕНЗИЯ

по конкурс за получаване на научното звание
"професор"

по научната специалност **Радиолокация и радионавигация**, професионално направление **5.5 Транспорт, корабоплаване и авиация**

към катедра Електроника, Факултет Навигационен при Висше Военноморско Училище „Н.Й.Вапцаров” – Варна

с кандидат: доц. д-р **Чавдар Илиев Александров** от Висше Военноморско Училище „Н.Й.Вапцаров” – Варна

Рецензент: проф. д-р инж. Тодор Атанасов Стоилов

Институт по информационни и комуникационни технологии – БАН, София 1113, ул. Акад.Г.Бончев бл.2

Конкурсът е обявен от Висше Военноморско Училище „Н.Й.Вапцаров” – Варна

I. Общи положения и биографични данни

Основните данни за образованието, научните степени и звания за кандидата са дадени в Таблица 1.

Таблица 1.

Име	роден	Висше образование	Научна степен д-р (к-н)	Доцент
Чавдар Илиев Александров	1958 г.	1983 г. – магистър-инженер, ТУ-Варна, специалност „Радиотехника“, 1985г. – магистър, инженер-математик по Приложна математика, ТУ-София.	1996 г. – Висша Атестационна Комисия	2000г. - Висша Атестационна Комисия

Чавдар Александров е завършил висше образование през 1983г. в ТУ-Варна със специалност инженер-магистър по радиотехника. През 1985г. завършва в ТУ-София магистърски курс по Приложна математика. От 1990г. е докторант във ВВМУ „Н.Й.Вапцаров“- Варна. През 1995г. защитава образователно-научна степен д-р (к-н) и е утвърден от Висша Атестационна Комисия. От 1986г. е асистент към катедра Електроника на ВВМУ

„Н.Й.Вапцаров“- Варна. През 2001г. е утвърден за „доцент“ от Висшата Атестационна Комисия. В последствие е заемал административни длъжности във ВВМУ като ръководител катедра Електроника, заместник-декан на Факултет Навигационен, декан на същия Факултет.

II. Общо описание на представените материали

Представените трудове за конкурса за професор са систематизирани в Таблици 2 и 3.

Таблица 2: *Научни трудове на кандидата представени за конкурса*

Кандидат	Представени за професор	Представени за д-р	Представени за доцент
Чавдар Илиев Александров	1 монографичен труд; 14 статии и 18 доклада на Научни форуми; 4 учебни помагала	за д-р: (1995 г.) – 7 публикации	за доцент (2001): 28 научни публикации, 2 учебни пособия

Таблица 3: *Представени научни трудове за конкурса за професор*

Кандидат	Общо	Самостоятелни													
		1-ви автор	2-ри автор	3-ти и последващ	Публикации у нас	Публикации в чужбина	На бълг. език	На англ. език	Монографии	Статии в чужб.	Статии у нас	Доклади в чужб.	Доклади у нас	Учебни пособия	
Чавдар Илиев Александров	37	5	11	10	6	14	12	13	16	1	10	4	2	16	4

Рецензентът счита, че всички представени *научни трудове са от областта на конкурса.*

От представените трудове обект на рецензиране са 11 статии и 18 доклада.

- Статия 11 не се рецензира, тъй като съществени части от нея са включени в статии 1 и 2 .
- Представените в списък на статии под номера 9 и 10 са писма на кандидата до редакциите на научни списания. В приложените списъци това коректно е отбелязано. Рецензентът не рецензира тези писма, тъй като те нямат характер на научна публикация.
- Не се рецензират учебните пособия, тъй като те са преминали такава процедура при тяхното публикуване.

Тази редукция не е повлияла на общата оценка на изследователската и научна дейност на кандидата.

Всички приети за рецензиране 30 труда са излезли от печат, като за непубликуваните Доклади 17 и 18 са представени служебни бележки, че са рецензирани и одобрени за публикуване.

Представените и приети за рецензиране научните публикации са 1 монография, 7 статии в чуждестранно списание, 4 са статии в български списания; 2 доклада на конференции в чужбина, 16 доклада на конференции проведени в България. Кандидатът има достатъчен брой самостоятелни публикации и значителен брой като първи автор.

Представените научни публикации, *тематично отговарят на обявената специалност на конкурса.*

В справката за цитирания са посочени *18 цитирания* от трудове на кандидата. Повече от цитиранията са от чуждестранни автори, което е положителен атестат за кандидата. Авторски резултати се цитират и от български автори. Рецензентът счита, че наличието на цитирания от чуждестранни автори е показател, че чуждестранната изследователска колегия е запозната с изследванията на кандидата и негови научни и научно-приложни резултати са били полезни и използвани. Рецензентът оценява положително и наличието на цитирания от български автори, като отчита консервативното отношение на българските изследователи към резултатите на своите колеги. Тези констатации на рецензента дават положителна оценка за изследователската работа на кандидата.

III. Обща характеристика на научно-изследователската и научно-приложната дейност на кандидата

Рецензентът счита, че съществена част от трудовете на кандидата Чавдар Александров, в които има научен принос тематично разработват проблеми по анализ и интерпретиране на данни, получавани от радарни системи. За анализиране на данните кандидатът е прилагал моделиране с използване на невронни мрежи, апроксимация на сигнали чрез времеви полиномиални редове. Анализите от радарните картини са прилагани за идентифициране на морски съдове, за следене на тяхно движение. Тези изследвания и направените публикации се оценяват от рецензента като научен принос.

Тематично направление в изследванията на кандидата, където рецензентът оценява като наличие на научен принос е и проектиране и разработване на технически средства, ползвани при получаване и обработка на данни от радарни системи. Такива научни резултати са представени при проектиране на генератор на псевдослучайни сигнали; при използване на програмируеми матрици FPGA в схемата на детектор за фалшиви сигнали; повишаване на ефективността на антени при GPS измервания.

Като научно-приложни резултати публикациите на кандидата представят решаване на проблеми по интегриране на различни по характер данни за идентификация, съпровождане и асоцииране на цели от морски характер. В тази тематична област са представени и публикации, които представят функционалности на информационна мониторингова система на морски обекти и цели.

Рецензентът счита, че представените научни направления за разпознаване и анализиране на данни от радарни системи и решаване на

задачи по локация и разпознаване, в които са правени научни и приложни изследвания от кандидата съдържат вътрешна сложност. Изследванията в тези проблемни области изискват значителни познания в областите на радиоелектрониката, математическо и количествено обработване на цифрови данни, информационни технологии за интегриране на данни от различни информационни източници и системи. Това определя, че кандидатът Чавдар Александров има значителен натрупан научен опит и експертиза да работи в технологични сложни научни направления.

В списъка на публикациите на Чавдар Александров има и изследвания, които адресират областта на предаване на данни, Web технологии за морски услуги. Тези изследвания са ограничени и имат непряко значение към основните научни и научно-приложни изследвания на кандидата.

Рецензентът високо оценява научната и научно-приложна работа, представяна в работите на кандидата. Разработвани са модели и алгоритми за обработване на данни и сигнали от радарни системи за локация и локализация на морски обекти. Проектирани са и са оценявани системни решения на относително сложни системи като генератор на случайни числа, детектори на сигнали, антенни системи за повишаване на ефективността на съществуващи GPS локализиращи устройство. Търсено е интегриране на локационни данни и данни от различни източници за повишаване на точността на локализация, за идентификация на обекти в морска среда, за съпровождане и асоцииране на цели по време на маневри.

Представените от кандидата за участие в конкурса трудове имат ясно изразен системно-инженерен характер за решаване на практически задачи по разработване на методи за анализиране на данни от радарни и локационни системи, за идентифициране на обекти и цели в морска среда.

Рецензентът счита, че изброените решавани задачи позволява да се даде положителна оценка за изследователската работа на кандидата.

Кандидатът е университетски преподавател. В негови публикации са разработвани и проблеми по образованието на студенти в областта на морски науки. Тези публикации имат практическа полезност при организиране на учебен процес, разработване на учебни програми.

Като преподавател, кандидатът е представил и четири учебни помагала, по тематики свързани с изследователската и преподавателска дейности: по електроника, системи за наблюдение и управление на корабен трафик и комуникации. Учебните помагала съдържат обяснения и примери за изпълнение от студентите, като преподаваната материя е трудна. Това е положителна атестация за професионалната квалификация на кандидата в областта на управление и наблюдение на морски обекти и корабен трафик.

IV. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата

Като следствие от длъжността преподавател в Университет, кандидатът има академично натоварване с лекции и упражнения. Подготвените и водени дисциплини са в областта на „Системи за наблюдение и управление на корабния трафик“, „Радиоелектроника“, „Основи на електрониката“, „Морски свръзки“, „Корабни навигационни и информационни системи“. Те се водят за бакалаври и магистри на български и английски езици във ВВМУ „Н.Й.Вапцаров“.

Представени са документи от кандидата, че той е бил научен ръководител на двама докторанти, които са защитили дисертационните си трудове. Понастоящем кандидатът е научен ръководител на други трима докторанта.

Рецензентът счита, че педагогическата дейност на кандидата съответства на изискванията за академичен преподавател.

V. Основни научни и научно-приложни приноси

Рецензентът счита, че в представените трудове има научни, научно-приложни и приложни приноси, които могат да се дефинират по следния начин:

Научни приноси: които кандидатът представя в публикациите, са както следва:

1. Разработване на формални модели и алгоритми за обработване на данни от радарни и локационни системи. Тези модели използват невронни мрежи и времеви полиномиални редове за апроксимация и обработване на данни и изображения. В резултат се получават обективни анализи и идентификация на параметри на морски обекти и цели.
2. Разработване на нови системно-технически и алгоритмични решения за проектиране на технически компоненти и системи като генератор на случайни числа, детектори с които се различават фалшиви данни от измервания. Тези устройства постигат по-точна и надеждна информация по задачи на локализация, идентификация на цели, интегриране на данни.

Научно-приложни приноси, които кандидатът представя в публикациите, са както следва:

1. Модифицирани са разработвани методи за идентификация на морски обекти за приложение като разпознаване на замърсявания и за опазване на чистотата на морето. Така се определя големина на нефтени разливи и се следи движението на разлива.
2. Модифицирани са методи за повишаване надеждността на данни от радиолокационни и навигационни системи. Това е позволило да се получи конкретно решение за отстраняване на огледалната компонента на радиолокационно изображение като се анализира фазов признак.

Приложни приноси, които кандидатът представя в публикациите, са както следва:

1. Разработвани са уреди и системно-алгоритмични решения за идентифициране на параметри и локализация на морски обекти и цели. Такива разработки са включвани в проектирана система за разделно движение.
2. Разработване на проблеми, свързани с обучението на специалисти, бакалаври и магистри по тематика на морски науки.

VI. Значимост на приносите за науката и практиката

Рецензентът счита, че кандидатът има представително национално участие в научни форуми, организирани у нас. Някои от тях са Международни конференции, провеждани у нас (IAMU-Varna, Symposium on Electrical Apparatus

and Technologies, ISDE Digital Earth Summit, Black sea International Conference). Кандидатът има и публикации в научни списания, издавани у нас на български език (Морска мисъл, Научни трудове на ВВМУ). Има публикувани статии в чужбина (Journal of Marine Technology and Environment, Romania, Facta Universitatis, series: Automatic Control and Robotics, Serbia).

Кандидатът има и участия в международни конференции в Германия, Хърватска. Негови доклади са изнасяни и публикувани на специализирани конференции на Съюза на учените – В.Търново, Русе, Шумен, Бургас.

Кандидатът има представен списък с 18 цитирания. По големия брой (14) са от чуждестранни изследователи. Български автори също познават и цитират резултати и публикации на кандидата.

Рецензентът счита, че резултатите на кандидата са станали достояние на академична и изследователски общности в чужбина и страната. Това е положителен атестат за изследванията на кандидата. Рецензентът счита, че специалната тематика на кандидата е причина донякъде броя на цитиранията да не бъде значително по-голям.

Кандидатът доц.д-р Чавдар Александров е представил справка за участие в 11 научно-изследователски проекта. От тях 7 са с международно участие. Договорите са външни с Морска Администрация, Държавно предприятие „Пристанищна инфраструктура“, Германско Федерално Министерство на транспорта. Останалите договори са изпълнявани съгласно вътрешен изследователски план на ВВМУ, включително по международен договор с норвежката институция Innovation Norway. Приложени са сертификати и служебни бележки за участие на кандидата в тези договори.

VII. Критични бележки и препоръки

1. Препоръчвам на кандидата в изследванията си да сравнява своите резултати с други подобни известни от литературата. Понастоящем такива сравнения не са правени, а се оценяват само собствени резултати.
2. Лично мнение на рецензента е в частта на изследователската и работа на кандидата, където се разглежда използване на информационно управляващи системи за следене на цели и кораби в морска среда да се разработят и приложат формални, количествени методи за оценка на качество на работа на тези системи. Понастоящем в публикациите по тази тематика се описват функции на системата, технически данни и структура. Липсват количествени анализи и сравнения. Това не позволява да се оцени обективно ефективност, полезност, работоспособност на информационните системи и не позволява обективно да се търсят решения за оптимални настройки на техни режими.

VIII. Лични впечатления и становище на рецензента

Имал съм възможност да се запозная с кандидата при съвместно участие в Научни журита. Създаденото ми впечатление от представените публикации е много добро, като се отчита сложните абстрактни области на изследвания и

работа в областта на радионавигация, локализация, мониторинг и управление на морски цели и кораби, анализ на радарни данни и идентификация на признаци от тези данни. В публикациите на кандидата се виждат и технологични решения за прилагане в практиката на разработвани системни модули, алгоритми за изчисления, методи за интегриране на данни и точно определяне на параметри и характеристики на морски обекти.

Рецензентът счита, че основните научни, научно-приложни и приложни приноси в трудовете, представени за конкурса, са лично дело на кандидата и с негово непосредствено участие. В част от трудовете на Чавдар Александров са решавани и публикувани практически решения за разработване на специализирани уреди, антени подобрения, системни решения на генератор на случайни числа. Кандидатът е прилагал своята квалификация и за разработване на изследователски проекти. Част от получените изследователски резултати са прилагани и за подпомагане на учебен процес в предметната област: Системи за наблюдение и управление на корабния трафик; радиоелектроника; комуникационни, информационни и навигационни системи.

В трудовете на доц. д-р Чавдар Александров според рецензента има *значими научни, научно-приложни и приложни приноси.*

Заклучение:

Кандидатът в конкурса доц. д-р Чавдар Александров е представен с достатъчно научни трудове. В разработките на кандидата има оригинални научни, научно-приложни и приложни приноси.

Считам, че изискванията на Закона за развитие на академичния състав в България и Правилника за неговото прилагане са изпълнени от кандидата в конкурса.

Въз основа на запознаването с представените научни трудове, тяхната значимост, съдържащите се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси намирам за основателно да предложа **доц. д-р Чавдар Александров да заеме академичната длъжност „професор”** в научната специалност **Радиолокация и радионавигация**, професионално направление **5.5 Транспорт, корабоплаване и авиация**

10.10.2017

Рецензент:

Проф. д-р инж. Тодор Стоилов